

Вісник Агрофорум № 27 (192) 2023

*Львівщина - лідер
у фінансуванні та розвитку
аграрної галузі*

6

*З початку року аграрії Львівщини
залучили 2,3 млрд. кредитів
за програмою «Доступні кредити
5-7-9%»*

9

*Програма дорадчих послуг Львівської
Аграрної палати для фермерських
господарств Львівщини в умовах
воєнного стану*

19

*Стан посівів сільськогосподарських
культур та метеорологічна ситуація
у Львівській області
на 13 грудня*

32

З Різдвом Христовим!

Шановні колеги!

Від щирого серця вітаю Вас з Різдвом Христовим!

Скільки б не було в нашому календарі свят, а народження Христа та початок Нового року завжди буде особливим. З ним ми пов'язуємо наші надії та сподівання на краще життя, здійснення задумів і мрій, очікуємо дива...

Нехай світло різдвяної зорі благословить тяжкий шлях України до Перемоги, стане орієнтиром та надією для тих, хто зустрічає Різдво далеко від рідних. Зігріє серця й освітить шлях кожного.

Від щирого серця вітаю вас із Різдвом.

Усім нам – Перемоги та миру на нашій рідній землі!

З Різдвом Христовим та Новим 2024 роком! Слава Україні!

З повагою

Директор департаменту агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації

Тетяна ГЕТЬМАН

**Привітання з Різдвом і Новим 2024 роком!
Вельмишановне товариство!**

Світле Різдво Христове вже стукає в наші будинки! Улюблені і добрі Різдвяні свята дарують всім надію і віру в те, що разом з різдвяною зіркою на небі запанує в Україні такий довгоочікуваний мир!

У цей святковий час маємо ще більше об'єднуватися і підтримувати наші ЗСУ, кожен на своєму місці сумлінно і щедро засівати ниву майбутнього врожаю та справедливого переможного миру.

Нехай на Різдво станеться диво, в яке ми щиро віримо, нехай для України настане довгождана Перемога! Щоб воїни з фронту повернулися живі додому і більше не було для них причини покидати зі зброєю рідний дім!

А Новий 2024 рік стане роком відбудови та тихого неба на Українській землі. Любові, рідної домівки та усіх близьких поряд.

Нехай береже усіх нас Господь!

Мирного і світлого Різдва! Переможного Нового року!

З повагою

Президент Львівської Аграрної палати

Павло МУЗИКА

<i>У Ветеринарному університеті при сприянні Аграрної палати відбулася зустріч студентів із польським фермер.....</i>	<i>с.5</i>
<i>Львівщина - лідер у фінансуванні та розвитку аграрної галузі.....</i>	<i>с.6</i>
<i>З початку року аграрії Львівщини залучили 2,3 млрд. грн кредитів за програмою «Доступні кредити 5-7-9%».....</i>	<i>с.9</i>
<i>На Львівщині збільшено обсяги виробництва олійних культур.....</i>	<i>с.10</i>
<i>На Львівщині вже п'ятий рік зростає промислове виробництво овочів.....</i>	<i>с.12</i>
<i>Порядок укладення трудового договору.....</i>	<i>с.13</i>
<i>Спрощений режим регулювання трудових відносин.....</i>	<i>с.14</i>
<i>Яка різниця між трудовим договором та цивільним.....</i>	<i>с.15</i>
<i>Рекомендації щодо поводження з харчовими продуктами, які швидко псуються.....</i>	<i>с.17</i>
<i>Забезпечення простежуваності харчових продуктів є обов'язковою вимогою чинного законодавства України.....</i>	<i>с.18</i>
<i>Програма дорадчих послуг Львівської Аграрної палати для фермерських господарств Львівщини в умовах воєнного стану.....</i>	<i>с.19</i>
<i>Діяльність Львівської Аграрної палати у 2023 році.....</i>	<i>с.23</i>
<i>Робота Державної установи «Львівська обласна фітосанітарна лабораторія» під час війни.....</i>	<i>с.28</i>
<i>Стан посівів сільськогосподарських культур та метеорологічна ситуація у Львівській області на 13 грудня.....</i>	<i>с.32</i>
<i>У третій декаді грудня на Львівщині відбудеться земельний онлайн аукціон на права оренди земельної ділянки.....</i>	<i>с.33</i>

У Ветеринарному університеті при сприянні Аграрної палати відбулася зустріч студентів із польським фермером

08 грудня при сприянні президента Львівської Аграрної палати Павла Музики відбулася гостьова зустріч экс-директора Сільськогосподарської палати Опольського воєводства Польщі, фермера Мечислава Дурая із студентами факультету економіки та менеджменту Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького.

Мечислав Дурай охарактеризував для студентів основні тенденції розвитку сільського господарства та фермерства в країнах Європейського Союзу на прикладі Польщі.

Наприклад, в Опольському воєводстві господарюють майже 25 тисяч фермерів, хоча даний регіон один із найменших за площею в країні. На одне фермерське господарства в Опольському воєводстві припадає в середньому 19 гектарів сільськогосподарських угідь, тому фермери впроваджують інновації задля підвищення ефективності виробництва.

Ефективно господарювати фермерам воєводства, за словами пана Мечислава, допомагають 115 сільськогосподарських кооперативів, які гарантують дещо вищі закупівельні ціни і збут виробленої продукції.

Студенти Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького задавали тематичні питання, зокрема присвячені впливу фермерів на розвиток сільських територій в Польщі та особливостям оподаткування.

Павло Музика висловив вдячність фермеру Сільськогосподарської палати Опольського воєводства Польщі пану Мечиславу Дураю за співпрацю і за можливість зустрічі із студентами одного із ВНЗ Львівщини.

Джерело: Львівська Аграрна палата

Львівщина - лідер у фінансуванні та розвитку аграрної галузі

Львівщина продовжує бути лідером в Україні за фінансовою підтримкою сільського господарства та розвитком аграрної галузі. У 2023 році з обласного бюджету на реалізацію заходів Комплексної програми підтримки та розвитку сільського господарства на 2021-2025 роки виділено 45,1 млн. грн., що є найбільшою сумою серед усіх областей України та в 1,8 рази більше, ніж у 2022 році, що свідчить про зростання уваги до розвитку аграрного сектору.

Головний акцент в обласній програмі розміщено на підтримку мікро-, малих та середніх суб'єктів підприємництва, які займаються сільськогосподарським виробництвом. Однією з ініціатив є компенсація відсотків за фінансовий лізинг. Спрямовані кошти у сумі 2,2 млн. грн. дозволили здешевити 45,5 млн. лізингових ресурсів, які використанні виробниками на придбання сільськогосподарської техніки та обладнання.

Фінансова підтримка на зворотній основі у вигляді пільгових кредитів дозволила 25 позичальникам отримати 18,1 млн. грн. кредитів на забезпечення поточної діяльності та для інвестування в об'єкти зберігання сільськогосподарської продукції і переробки. Зокрема, в межах Комплексної програми інвестовано у створення цеху переробки картоплі, у виробництво гранульованого корму для риби, цех з переробки сої, три об'єкти для зберігання зернових та технічних культур. Збільшення виробничих та складських потужностей сприятиме створенню 30-ти нових робочих місць на сільських територіях.

З 2023 року Департаментом агропромислового розвитку облдержадміністрації запроваджено новий вид регіональної підтримки – виплата дотації за приріст поголів'я корів у суб'єктів підприємництва за результатами річної діяльності, який замінив виплату дотації на поголів'я, що утримувалось в господарствах.

Запроваджена зміна стимулює суб'єктів підприємництва, збільшувати поголів'я основного стада корів, що утримується та нарощувати виробництво молока. У рамках дотації надано 22,4 млн. грн. за приріст 747 голів корів у господарствах 96 суб'єктів підприємництва.

Слід відмітити, що у 2023 році вперше за останні 10 років у сільськогосподарських підприємствах визначилась позитивна динаміка у збільшенні поголів'я ВРХ, в тому числі корів. Зокрема, станом на 1 січня 2023 року сільськогосподарські виробники утримували 6,8 тис. гол. корів, що на 6,3% більше аналогічної дати попереднього року.

Збільшення обсягів виробництва овочевих культур та окремих видів інших нішевих культур, здійснюється шляхом здешевлення високо репродукційного насіння. Так, 37 товаровиробників отримали часткову компенсацію вартості насіння в розмірі 1,4 млн грн. Це дало можливість засіяти сертифікованим насінням 360 га гречки та 238 га овочевих культур. У поточному році під промисловим виробництвом овочів було задіяно 2,0 тис.га, на 17,6 % більше площ минулого року. Також зросли площі посівів гречки на 22,5% і слали 7,6 тис.га та досягнуть збільшення урожайності на 14,6 ц/га (3,1 ц/га більше до 2022 року).

Крім цього, невід'ємною складовою якості та безпечності харчових продуктів є розвиток органічного виробництва. При органічному виробництві забезпечується відповідність органічної системи сільського господарства і сільськогосподарської продукції певним стандартам, що надає можливість маркувати продукцію відповідним чином і реалізовувати як органічну на внутрішньому ринку та експортувати. Висока собівартість органічного виробництва суттєво позначилась на його обсягах у час війни. Виплата бюджетної субсидії на одиницю оброблюваних угідь у сфері органічного виробництва в сумі 0,6 млн грн дозволила зберегти виробництво сертифікованої органічної продукції на площі біля 500 га.

Державна програма «Робота» також внесли свій вклад у розвиток аграрного сектору Львівщини. З часу впровадження програми з липня 2022 року 38 суб'єктів підприємництва отримали гранти на суму 82,7 млн грн. Ці кошти спрямовані на розвиток садівництва, переробних підприємств та розвиток власної справи.

Львівщина увійшла у ТОП-5 регіонів площею нових плодово-ягідних насаджень. Протягом часу дії програми 13 господарств області отримали грантову допомогу в розмірі 59,9 млн. грн.

Львівщина увійшла у ТОП-5 регіонів площею нових плодово-ягідних насаджень. Протягом часу дії програми 13 господарств області отримали грантову допомогу в розмірі 59,9 млн. грн. За ці кошти виробники висадили 73,5 га нових насаджень лохини, суниці, малини, яблуні та волоських горіхів і фундука, що призвело до збільшення площі під багаторічними насадженнями в комерційному секторі на 10 %.

Міжнародні проекти також відіграють важливу роль у розвитку аграрного комплексу Львівщини. У 2023 році стартував проект за участю 45 аграріїв, який передбачає виділення 27,3 млн грн на розвиток аквакультури, овочівництва та ягідництва. Проект спрямований на створення конкурентоспроможних ланцюжків доданої вартості в різних галузях сільського господарства. Найпопулярнішими інвестиціями, які учасники проекту придбали за рахунок гранту, є: трактори; сонячні електростанції; оприскувачі та причіпне обладнання; системи поливу; теплиці; холодильне обладнання.

Італійський соціальний кооператив Pausa Café, у співпраці з Департаментом та Львівською Аграрною палатою другий рік поспіль реалізує соціальний проект «Хліб заради миру в Україні». Протягом двох років фермерам було передано 66,5 тон насіння озимої пшениці та 5,1 тон насіння суміші трав, що стало вагомим внеском у розвиток сімейних фермерських господарств та підтримку тваринництва.

Департамент також активно проводить консультаційно-інформаційні заходи, направлені на підвищення обізнаності та обмін досвідом серед аграріїв. Лише за 11 місяців поточного року проведено близько 25 різноманітних конференцій, семінарів тощо.

Сільське господарство є вагомим сектором економіки Львівської області. У минулому році сільськогосподарськими виробниками вироблено валової сільськогосподарської продукції (у постійних цінах 2016 р.) в обсязі понад 26,4 млрд грн, а індекс виробництва склав 107,2% до 2021 року.

З кожним роком зростає частка товарного виробництва сільськогосподарської продукції та складає 55 % від загального обсягу. Ще 45% валової сільськогосподарської продукції виробляється населенням. Протягом 2023 року сільськогосподарські підприємства продовжують нарощувати обсяги виробництва. Зокрема, за 9 місяців 2023 року індекс виробництва валової продукції в сільськогосподарських підприємствах склав 112,8% в порівнянні до аналогічного періоду минулого року.

Усі ці заходи та статистика свідчать про плідну роботу Департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації та сприяють стійкому зростанню сільського господарства, визначаючи його майбутнє.

**З початку року аграрії Львівщини
залучили 2,3 млрд. грн.
кредитів за програмою
«Доступні кредити
5-7-9%»**

З початку 2023 року біля 850 товаровиробників аграрного сектору Львівщини залучили банківські кредити на 3,4 млрд. грн. по всіх програмах кредитування. В тому числі понад 680 товаровиробників отримали кредити за програмою «Доступні кредити 5-7-9%» на загальну суму понад 2,3 млрд грн. для підтримки своєї діяльності.

Слід зазначити, що кредитування сільського господарства займає найбільшу частку (49 % кредитного портфелю) у програмі доступних кредитів. Найбільшу кількість кредитів видали «Креді Агріколь Банк», «ПриватБанк», «Ощадбанк».

30 листопада Міністр фінансів України Сергій Марченко підписав Угоду про грант між Україною та Кредитною установою для відбудови (KfW) на суму 50 млн євро на рефінансування Програми «Доступні кредити 5-7-9%» в межах співпраці Урядів України та Німеччини.

Директор департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації Тетяна Гетьман зазначила: «Надана можливість дозволить і надалі відшкодувати витрати на компенсацію процентної ставки за кредитами для малого і середнього бізнесу та стимулюватиме розвиток аграрного сектору економіки».

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської ОДА

На Львівщині збільшено обсяги виробництва олійних культур

Аграрії Львівщини зібрали у поточному році більший на 10,8% врожай олійних культур в порівнянні до минулого року. Валовий обсяг всіх олійних культур 638,0 тис. тонн зібрано з площі 212,4 тис. га. Площі олійних у поточному році більші на 9% від минулорічних, інформують у Департаменті агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації.

«Динаміка збільшення посівних площ та обсягів виробництва олійних культур у комерційному секторі спостерігається впродовж останніх 5 років. Поштовхом до цього стали зміна кон'юнктури ринку та підвищення рентабельності бізнесу за рахунок виробництва продукції з доданою вартістю», – прокоментувала Тетяна Гетьман, директорка департаменту.

За інформацією департаменту олійні культури займають майже 50% у структурі загальної посівної площі у промисловому секторі, в області їх вирощують понад 800 господарств. Впродовж 2019-2023 років посівні площі олійних збільшились на 41,1% (з 150,5 до 212,4 тис. га), а обсяги виробництва на 52,9% (з 418,0 до 638,0 тис. тонн).

У поточному році за рахунок збільшення на 13,7% в порівнянні з минулим роком посівних площ сої та ріпаку, а також врожайності сої та соняшнику в середньому на 6 %, обсяги виробництва всіх олійних культур у комерційному секторі перевищили на 2,0% прогнозований показник 2023 року.

Лідером за темпами розширення посівних площ є соя, її вирощують понад 500 сільськогосподарських підприємств. За цього річними посівними площами сої Львівщина займає 7 місце серед областей, що становить 6,4% до посівних площ сої по Україні. А за останні 5 років площі під соєю в області збільшились більш як удвічі (з 57,8 до 116,4 тис.га), обсяги виробництва збільшились майже у 2,2 рази (з 159,3 до 346,8 тис.тонн).

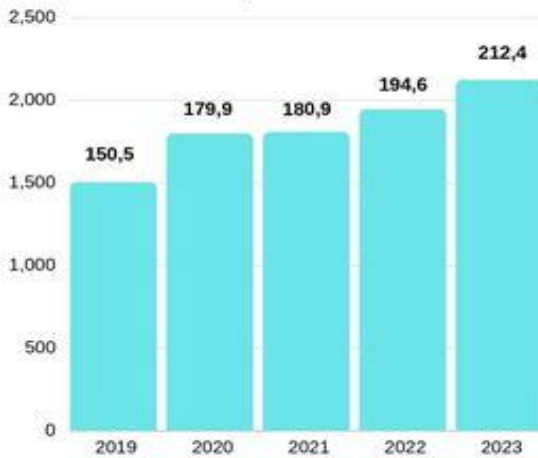
Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської ОДА

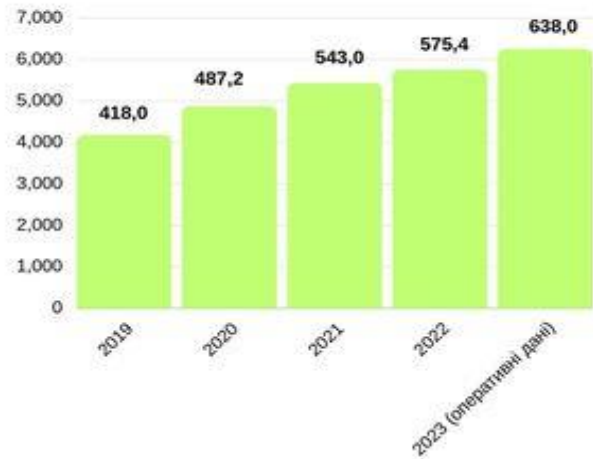
ДЕПАРТАМЕНТ
АГРОПРОМИСЛОВОГО
РОЗВИТКУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛА

Посівні площі та валове виробництво олійних культур в динаміці років,

Площі, тис.га

Валове виробництво, тис.тонн

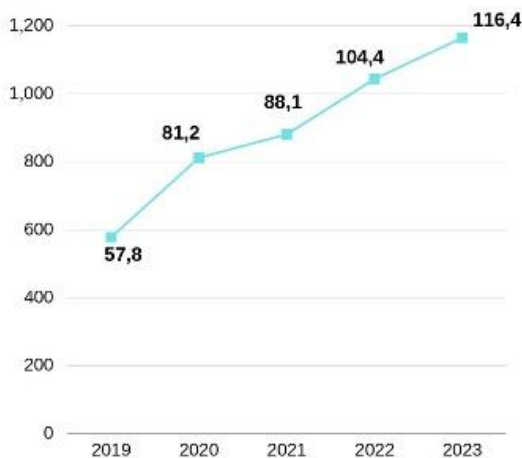
Джерело: ГУ статистики у Львівській області
оперативні дані ДАПР ЛОДА

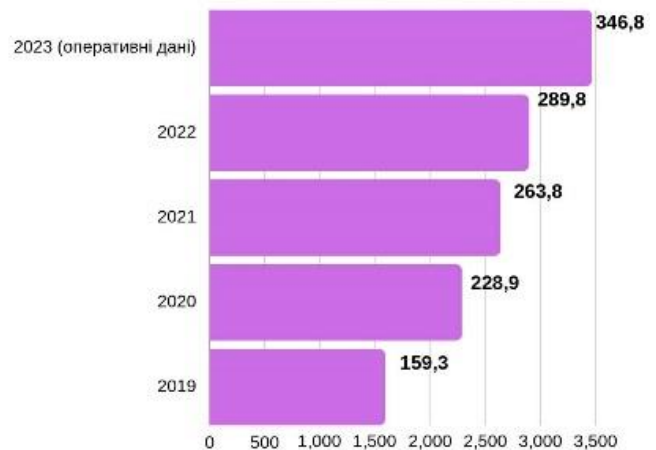
ДЕПАРТАМЕНТ
АГРОПРОМИСЛОВОГО
РОЗВИТКУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛА

Посівні площі та валове виробництво сої в динаміці років,

Площі, тис.га

Валове виробництво, тис.тонн

Джерело: ГУ статистики у Львівській області
оперативні дані ДАПР ЛОДА

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської ОДА

На Львівщині вже п'ятий рік зростає промислове виробництво овочів

Виробники усіх категорій Львівщини зібрали врожай овочевих культур на площі 43,5 тис. га, які у поточному році збільшились на 1% відповідно до площ попереднього року. Загальний обсяг вирощеної овочевої продукції становить понад 790,2 тис. тонн при урожайності 181,7 ц/га, повідомляють в департаменті агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації за даними аналізу оперативної інформації.

Вирощуванням овочевих культур в області займаються в основному господарства населення, в яких зосереджено 96 % площ і обсягів виробництва. Частка промислового виробництва овочів всього 4%, а вирощують їх понад 55 сільськогосподарських підприємств.

У поточному році під промисловим виробництвом овочів було задіяно 2,0 тис.га, на 17,6 % більше площ минулого року. В порівнянні з попереднім роком збільшені площі під капустою всіх видів – на 20,5%, цибулею – на 20 %, морквою – на 15,9%, буряком – на 9,4%. В населення площі збільшились на 0,2%.

«Львівщини виробляє близько 11% овочевої продукції у валовому виробництві в Україні. Частка промислового виробництва в області невелика, але з допомогою фінансової підтримки з обласного бюджету виробники поступово розширюють площі, зокрема культур борщового набору», – прокоментувала Тетяна Гетьман, директорка департаменту.

Впродовж 2018-2023 років посівні площі вирощування овочевих культур у господарствах усіх категорій збільшились на 66,8% (з 26,1 до 43,5 тис.га), обсяги виробництва зросли на 54,0% (з 512,8 до 790,2 тис. тонн). Відповідно у сільськогосподарських підприємствах площі збільшились на 53,8% (з 1,3 до 2,0 тис.га), обсяги виробництва – на 23,8% (з 25,7 до 31,8 тис. тонн).

В структурі площ вирощування у промисловому секторі переважають овочі салатні та зелені (28,5%), буряк столовий (15,6%), капуста (9,9%). Морква і цибуля вирощується на невеликих площах.

В господарствах населення структура вирощування дещо інша, а саме основними культурами є капуста (35,8%), плодові овочеві (24,9% – томати, огірки, перець, кабачки, гарбузи), морква (10,7%), буряк столовий (10,1%), цибуля (9,4%).

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської ОДА

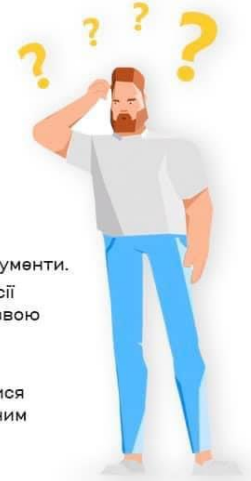

Трудовий договір:
Твій пасок безпеки у світі праці

Порядок укладення трудового договору

Обов'язки працівника

- 1 Надати роботодавцю необхідні документи: паспорт або інший документ, що посвідчує особу, довідку про отримання реєстраційного номеру облікової картки платника податків, трудову книжку (у разі наявності) або відомості про трудову діяльність з реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування, документ про освіту (спеціальність, кваліфікацію), про стан здоров'я, відповідний військово-обліковий документ та інші документи.
- 2 Написати заяву на прийняття на роботу із зазначенням професії (посади) та дати початку роботи або підписати документ під назвою «Трудовий договір».
- 3 Ознайомитися із наказом про прийняття на роботу.
- 4 Пройти навчання з питань безпеки та гігієни праці, ознайомитися із правилами внутрішнього трудового розпорядку та колективним договором.
- 5 Можна приступати до роботи.

Обов'язки роботодавця

- 1 На підставі заяви працівника та поданих ним документів або підписаного трудового договору видати наказ про прийняття працівника на роботу із зазначенням професії (посади), дати початку роботи та умов оплати праці.
- 2 Повідомити податкову службу про прийняття працівника на роботу.
- 3 У випадках, передбачених законодавством, направити працівника для проходження попереднього медогляду (працівників, зайнятих на важких роботах, роботах із шкідливими чи небезпечними умовами праці або таких, де є потреба у професійному доборі, а також щорічного обов'язкового медичного огляду осіб віком до 21 року).
- 4 Проінформувати працівника про:
  - місце роботи (інформація про роботодавця, у тому числі його місцезнаходження), трудову функцію, яку зобов'язаний виконувати працівник (посада та перелік посадових обов'язків),
  - дату початку виконання роботи.
  - права та обов'язки, умови праці;
  - наявність на робочому місці небезпечних і шкідливих виробничих факторів, які ще не усунуто, та можливі наслідки їх впливу на здоров'я, а також про право на пільги і компенсації за роботу в таких умовах відповідно до законодавства і колективного договору - підпис;
  - правила внутрішнього трудового розпорядку або умови встановлення режиму роботи, тривалість робочого часу і відпочинку, а також про положення колективного договору (у разі його укладення);
  - проходження інструктажу з охорони праці, виробничої санітарії, гігієни праці і протипожежної охорони;
  - організацію професійного навчання працівників (якщо таке навчання передбачено);
  - тривалість щорічної відпустки, умови та розмір оплати праці;
  - процедуру та строки попередження про припинення трудового договору, яких повинні дотримуватися працівник і роботодавець.
- 5 Визначити працівнику робоче місце, забезпечити необхідними для роботи засобами.
- 6 Допустити працівника до роботи.

Джерело: Західне міжрегіональне управління Держпраці

Трудовий договір:
Твій пасок безпеки у світі
праці

Спрощений режим регулювання трудових відносин

Регулювання трудових відносин працівників і роботодавців, на яких поширюється спрощений режим, здійснюється трудовим договором.

Спрощений режим регулювання трудових відносин може застосовуватися:

- роботодавцями з середньою кількістю працівників за минулий рік не більше 250 осіб;
- або між роботодавцем та працівником, розмір заробітної плати якого за місяць становить понад вісім розмірів мінімальної заробітної плати.

Спрощений режим може застосовуватися виключно на добровільних засадах.

На роботодавців не розповсюджуються вимоги щодо ведення кадрової документації, прийняття локальних нормативних актів та організаційно-розпорядчої документації, в тому числі щодо режиму робочого часу та часу відпочинку, відпусток, а також інших документів.

Істотними умовами трудового договору є:

- 1 місце роботи;
- 2 дата набрання чинності трудовим договором;
- 3 обов'язки працівника;
- 4 умови оплати праці;
- 5 режим роботи, тривалість робочого часу і відпочинку, роботи в нічний та надурочний час;
- 6 тривалість основної щорічної відпустки, порядок її надання;
- 7 гарантії і компенсації за роботу із шкідливими та/або небезпечними умовами праці;
- 8 умови праці;
- 9 строки повідомлення про розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця;
- 10 порядок та форма обміну інформацією між роботодавцем і працівником;
- 11 порядок та строки повідомлення працівника про зміну істотних умов праці;
- 12 умови та порядок внесення інших змін до трудового договору;
- 13 умови виникнення та порядок врегулювання конфлікту інтересів;
- 14 компенсаційна виплата працівнику у разі розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця;
- 15 відповідальність роботодавця за порушення строків виплати заробітної плати.

Джерело: Західне міжрегіональне управління Держпраці

Трудовий договір:
Твій пасок безпеки у світі праці

Яка різниця між трудовим договором і цивільним?

	Трудовий договір	Цивільний договір
Сторони, що уклали	Роботодавець і працівник	Замовник і виконавець
Чим регулюється	Кодекс законів про працю України	Цивільний кодекс України
Робота виконується	Відповідно до режиму роботи під керівництвом роботодавця	Будь коли на свій ризик
Умови виконання роботи	Робота виконується за професією, посадою на підставі посадової (робочої) інструкції із дотриманням правил безпеки	Виконавець виконує обсяг роботи, яку замовник може прийняти або не прийняти
Оплачується	Процес роботи	Результат роботи
Фінансові ризики	Не покладаються на працівника	Покладаються на виконавця
Охорона і гігієна праці, забезпечення засобами захисту	Обов'язок роботодавця	На розсуд виконавця
Права:	Працівника	Виконавця
Відпустки (щорічні, працівникам, які мають дітей, додаткові, навчальні, учасникам бойових дій, для участі у змаганнях, творчі тощо)	Так	Ні
Тривалість робочого часу	40 годин на тиждень	Без обмежень
Вихідні	Мінімум 1 день на тиждень	Відсутні
Заробітна плата	Не менше мінімальної	Будь якого розміру
Додаткові вихідні дні, збереження середнього заробітку за певних умов (донорство, участь у судових засіданнях, медогляди, відвідування центрів комплектування тощо)	Є	Немає
Оплата за надурочну роботу, за роботу в нічний час, у святкові і неробочі дні, у шкідливих умовах	Є	Немає
Обов'язки:	Роботодавця	Замовника
Створення безпечних і здорових умов праці	Зобов'язаний	Не зобов'язаний
Забезпечення засобами колективного або індивідуального захисту	Зобов'язаний	Не зобов'язаний
Виплата заробітної плати (винагороди)	Щомісяця не менше 2-х разів на місяць	По закінченню роботи у разі прийняття її результатів
Забезпечення мінімальних гарантій в оплаті праці	Так	Ні
Організація медоглядів для працівників, що працюють у шкідливих умовах	Так	Ні
Сплата соціального внеску	Не менше мінімального розміру	Не обмежується мінімальним розміром

Джерело: Західне міжрегіональне управління Держпраці

Державна податкова служба України
Головне управління ДПС
в Івано-Франківській області

2024: МІНІМАЛЬНА ЗАРОБІТНА ПЛАТА, ПРОЖИТКОВИЙ МІНІМУМ, РОЗМІРИ ПОДАТКІВ ТА ЄДИНОГО ВНЕСКУ

БАЗА:	з 1 січня 2024	з 1 квітня 2024
мінімальна з/п	7 100 грн	8 000 грн
прожитковий мінімум для працездатних осіб	3 028 грн	3 028 грн
єдиний внесок (мінімальний страховий платіж)	1 562 грн	1 760 грн

СТАВКИ ДЛЯ "СПРОЩЕНЦІВ":	з 1 січня 2024
ставка єдиного податку для I групи (до 10% прожиткового мінімуму)	302,80 грн
ставка єдиного податку для II групи (до 20% мінімальної з/п)	1 420 грн
ставка єдиного податку для III групи	5 % доходу 3% доходу+ПДВ

МІНІМУМ, ЯКИЙ НЕОБХІДНО СПЛАТИТИ ЗА НАЙМАНОВОГО ПРАЦІВНИКА:	з 1 січня 2024	з 1 квітня 2024
заробітна плата	7 100 грн	8 000 грн
ЄСВ 22% від "мінімалки"	1 562 грн	1 760 грн
ПДФО - 18% утримати з прац.	1 278 грн	1 440 грн
військовий збір - 1,5% утр.	106,5 грн	120 грн

ГРАНИЧНІ ОБСЯГИ ДОХОДУ НА 2024 РІК ДЛЯ ПЛАТНИКІВ ЄДИНОГО ПОДАТКУ	з 1 січня 2024
ФОП I групи (167 мінімальних з/п)	1 185 700 грн
ФОП II групи (834 мінімальних з/п)	5 921 400 грн
ФОП III групи 3% доходу +ПДВ, 5 % доходу (1167 мінімальних з/п)	8 285 700 грн

Джерело: Головне управління ДПС в Івано-Франківській області

Рекомендації щодо поводження з харчовими продуктами, які швидко псуються

для працівників домогосподарств, малих ферм, які готують харчові продукти не для власного споживання

Гігієнічні вимоги

Забезпечення належної температури у приміщенні

Дотримання працівниками особистої гігієни

Забезпечення чистоти поверхонь і матеріалів, що контактують із харчовими продуктами

Міністерство аграрної політики та продовольства України

Публікація підготовлена за фінансової підтримки європейського Союзу. Її зміст є виключною відповідальністю Міністерства аграрної політики та продовольства України і не обов'язково відображає позицію європейського Союзу

Джерело: Проєкт ЄС "EU4SaferFood"

Забезпечення простежуваності харчових продуктів є обов'язковою вимогою чинного законодавства України

Держпродспоживслужба нагадує, що одним із інструментів підтвердження безпечності харчових продуктів є забезпечення їх простежуваності - можливості ідентифікації та відстеження харчових продуктів, продуктивних тварин, а також речовин, що призначені для включення або очікується, що вони будуть включені до харчових продуктів, на всіх стадіях виробництва, переробки та обігу.

Відповідно до ст.22 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», в якому враховані відповідні вимоги регламентів Європейського Союзу, оператори ринку, що здійснюють виробництво та/або обіг харчових продуктів тваринного походження, обов'язково повинні надавати операторам ринку, до яких постачаються ці харчові продукти, а також на вимогу компетентного органу таку інформацію:

- назва та інші відомості, що дають змогу ідентифікувати харчовий продукт;
- обсяг (об'єм) або кількість (вага) харчового продукту;
- найменування та місцезнаходження потужності, з якої постачається харчовий продукт, а якщо така потужність знаходиться в Україні - також її реєстраційний (особистий) номер;
- найменування та місцезнаходження оператора ринку, який постачає харчовий продукт, якщо вони відрізняються від найменування та місцезнаходження потужності, з якої постачається харчовий продукт;
- найменування та місцезнаходження потужності, до якої постачається харчовий продукт, а якщо така потужність знаходиться в Україні - також її реєстраційний номер;
- найменування та місцезнаходження оператора ринку, потужності, до якої постачається харчовий продукт, якщо вони відрізняються від найменування та місцезнаходження потужності, до якої постачається харчовий продукт;
- відомості, що дають змогу ідентифікувати партію (лот) харчового продукту або партію вантажну;
- дата відправлення партії (лота) харчового продукту або партії вантажної.

Наявність зазначеної вище інформації дає можливість визначити та задокументувати інформацію про харчову продукцію за принципом «крок вперед та крок назад» від первинного виробництва або імпорту до прилавку магазину та зафіксувати відповідні дані на всіх етапах: виробництво-переробка-транспортування-продаж.

Джерело: Держпродспоживслужба України

Програма дорадчих послуг Львівської Аграрної палати для фермерських господарств Львівщини в умовах воєнного стану

Програма дорадчих послуг для фермерських господарств Львівщини в умовах воєнного стану (надалі програма) підготовлена відповідно до вимог Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність» та на виконання Указу Президента України №681/2023 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 09 жовтня 2023 року «Про стан забезпечення продовольчої безпеки»», та спрямована на покращення умов доступу невеликих фермерських господарств та сільських домогосподарств до матеріальних, технологічних та інформаційних ресурсів.

Цією програмою визначено напрями діяльності дорадчої служби та механізми надання дорадчих послуг Львівською Аграрною палатою у 2024 році, які покликані реагувати на сучасні виклики, що постають перед фермерами у економічній, соціальній, екологічній та інших сферах. Пріоритетом у виконанні завдань програми будуть питання адаптації сільськогосподарського виробництва до зміни кліматичних умов, створення умов для започаткування власного бізнесу ветеранів та ветеранок війни, залучення внутрішньо переміщених осіб до суспільного та економічного життя в нових умовах.

Розділ 1. Напрями діяльності.

Цей розділ включає освітні заходи, індивідуальні консультації та послуги, а також спільні заходи з територіальними громадами області.

1.1. Освітній напрям.

Цей напрям включає навчальні семінари, тренінги, воркшопи для новостворених та невеликих фермерських господарств і особистих селянських господарств. Семінари та тренінги планується проводити у першому та четвертому кварталі 2024 року, в час коли не ведуться сільськогосподарській роботи. Відповідно, воркшопи та практичні демонстрації відбуватимуться у весняно-літній період.

Орієнтована тематика освітніх заходів (семінари, тренінги):

- Практичні поради щодо вибору культур та якісного насіння для ведення ефективного господарювання;
- Засоби захисту, добрива і мікродобрива – основа прибуткового господарювання;

- Сучасні технології у рослинництві, садівництві та аквакультури;
- Вирощування зернових та олійних культур: поради формування технологічних карт, вибору засобів захисту, мікродобрив;
- Актуальні напрями вирощування ягідних культур: переваги та проблематика.
- Маркетингова стратегія в овочівництві: які заходи дають найефективніші результати.
- Пошук систематичного підходу до забезпечення безпеки продуктів харчування, та попередження можливих ризиків у час війни. Дотримання гігієнічних вимог та параметрів безпечності харчових продуктів у сільськогосподарському виробництві. Види сертифікації та вимоги щодо проходження такої сертифікації.
- «Дорожня карта» експортера – початківця сільськогосподарської продукції.

Воркшопи, демонстраційні покази:

- організація тепличного господарства: як працює, для яких культур та в якій періоди доцільно використовувати з найбільшою ефективністю;
- закладка садів: вибір земельної ділянки, та повний технологічний цикл вирощування на прикладі діючого фермерського господарства;

1.2. Співпраця з територіальними громадами.

1. Навчально-інформаційні заходи для сільського населення з питань:

- правові засади створення та функціонування сімейних фермерських господарств без статусу юридичної особи з використанням земель особистого селянського господарства та земельних паїв: вигода для населення та громади;
- дотримання гігієнічних вимог та законодавства про безпечність харчових продуктів, що виробляються у домогосподарствах;
- проблемні питання землеволодіння та землекористування приватними землевласниками. Що потрібно знати про оформлення та використання права власності на землі сільськогосподарського призначення.

2. Розробка та впровадження спільних екологічних, освітніх та гуманітарних проектів на території громад.

1.3. Індивідуальна робота з фермерами.

1. Консультації за напрямами економіки, технологій, управління, маркетингу, обліку, податків, права, екології, агрокредитування тощо.

2. Підготовка інвестиційних проектів для сімейних фермерських господарств для участі у проектах отримання доступу до безповоротної фінансової допомоги;

3. Підготовка проектів для участі у міжнародних грантових програмах.
4. Розробка технологічних карт та їх супровід, методичні рекомендації щодо повного технологічного циклу вирощування сільськогосподарських культур;
5. Підготовка бізнес-планів.

Розділ II. Механізм надання дорадчих послуг.

Освітні семінари, тренінги, покази будуть організовуватися Львівською Аграрною палатою відповідно до графіку проведення цих заходів. Основою для формування такого графіку та тематики будуть результати опитування потенційних учасників заходів, які ЛАП проводитиме щоквартально. Семінари та тренінги можуть відбуватися безпосередньо в офісі ЛАП, або в режимі онлайн, в залежності від воєнної ситуації в країні.

Спікерами освітніх заходів виступатимуть сертифіковані дорадники та експерти-дорадники Львівської Аграрної палати (18 осіб), які працюють за всіма напрямками, передбаченими даною Програмою. До участі у навчальних заходах при потребі запрошуватимуться представники Департаменту агропромислового розвитку Львівської ОВА, Головного управління Держпродспоживслужби у Львівській області, ДУ «Львівська фітолабораторія», Держгеокадастру, експерти із надання послуг по сертифікація якості та безпечності харчових продуктів.

Воркшопи і демонстраційні покази відбуватимуться з виїздом на локації (теплиці, сади), оскільки основою цих заходів є навчання поєднане з практичною демонстрацією такого виду діяльності.

Співпраця з територіальними громадами проходитиме в рамках укладених меморандумів про співпрацю, та договорів, якими визначатимуться потреби громад у проведенні просвітницьких заходів і завдання дорадчої служби Львівської Аграрної палати по їх проведенню, а також підготовка спільних екологічних, освітніх та гуманітарних проектів, актуальних для кожної громади зокрема.

Індивідуальна робота з фермерами відбуватиметься на підставі укладених договорів про надання дорадчих послуг за визначеною тематикою. Виконання робіт буде підтверджено відповідним актом прийому-передачі наданих послуг (консультацій, підготовлених інвестиційних проектів, технологічних планів, бізнес-планів, «дорожніх карт» тощо).

Оплата дорадчих послуг буде проводитись замовником послуг згідно кошторису, що є невід'ємною частиною даної Програми.

Розділ III. Контроль за виконанням завдань програми

Прозорість в створенні, розробці, пріоритезації, фінансуванні та імплементації Програми є найважливішими чинниками її ефективності. Важливо не лише їх дотримуватись, а й відслідковувати проєктивний результат проведених заходів. З цією метою застосовуватимуться такі механізми:

- Зворотній зв'язок, який передбачатиме анкетування та опитування учасників заходів, отримувачів індивідуальних послуг, представників органів місцевого самоврядування;
- моніторинг та аналіз витрат і результативності проведених заходів і наданих послуг;
- рейтингова оцінка роботи дорадників та експертів-дорадників:

Список дорадників Львівської Аграрної палати

№ п/п	Область	Прізвище, ім'я, по батькові	ЕД	Контактна інформація	Перелік дорадчих послуг згідно з кваліфікаційним свідоцтвом
1	Львівська	Вуйцик Ігор Михайлович	ЕД	79018 м.Львів, вул.Залізнична,16 067-974-69-81 igor.vuytsyk@gmail.com	Агробізнес кредитування, аграрне право
2	Львівська	Бейзик Олег Миронович	ЕД	80333, Львівська обл., Жовківський р-н, с. Башків, 0673718330, olegbej@ukr.net	З питань розвитку сільських територій
3	Львівська	Коблик Валентин Юрійович	ЕД	м.Львів, 098-256-84-00, v.kobluk@ukr.net	Аквакультура та право
4	Львівська	Кушак Ганна Іванівна	ЕД	79018 м.Львів, вул.Залізнична,16 067-27-48-123, anna.kuschak@gmail.com	Економіка та бізнес планування
5	Львівська	Майовець Михайло Ярославович	ЕД	Львівська обл..Пустомитівський район, с. Шоломинець, 097-973-61-34, Petrivska_m@ukr.net	Садівництво та ягідництво
6	Львівська	Мартиняк Тарас Васильович	ЕД	Львівська обл.м.Перемишляни 067-344-12-20, mtv176@gmail.com	Розвиток підприємництва на селі
7	Львівська	Соломонко Дмитро Олександрович	Д	79010 м. Львів, вул. Пекарська,50 0634403439, dmsolom777@gmail.com	Економіка, підприємництво та бізнес планування
8	Львівська	Музика Ігор Ігорович	Д	79018 м.Львів, вул. Залізнична,16 0930402812	Право та логістика
9	Львівська	Нагірний Євген Петрович	Д	81134 Львівська обл.. Пустомитівський район с. Липники,вул.Довженка,6, 0634659471	Рослиництво та овочівництво
10	Львівська	Крикуненко Катерина Валерівна	ЕД	82195, 79018 м.Львів, вул. Залізнична,16 0673379737	Економіка та бізнес планування
11	Львівська	Ковалко Марія Степанівна	Д	79018 м.Львів, вул..Залізнична,16 0677634967	Бухгалтерський облік та аудит
12	Львівська	Гончаренко Михайло Михайлович	Д	79018 м.Львів, вул..Залізнична,16 0678028520	Бізнес планування та зовнішні зв'язки
13	Львівськ	Врига Володимир Андрійович	Д	79018 м.Львів, вул. Залізнична,16 0676733143, Vryha_v@ukr.net	Тваринництво та агробізнес
14	Львівськ	Лисик Тарас Богданович	Д	смт Ст. Яричів, 0676700457, lysykt@gmail.com	Рибництво та аквакультура
15	Львівська	Музика Павло Михайлович	ЕД	79010 м.Львів, вул. Пекарська,50 0678036032, myzukupavlo@ukr.net	Економіка та бізнес планування
16	Львівська	Лебедович Ярослав Петрович	Д	Львівська обл.. м. Червоноград 965162115, Expert-zrkc@ukr.net	Економіки, землевпорядкування та бізнес планування
17	Львівська	Кисіль Володимир Олександрович	ЕД	79060 м. Львів, вул. Наукова, 18, кв. 125 0676706652, agrofonplus@ukr.net	З питань агробізнесу

Автор: Ігор Вуйцик, голова Львівської Аграрної палати

Про діяльність Львівської Аграрної Палати у 2023 році

Напрями нашої роботи

- Проведено міжнародну конференцію «Нові виклики та можливості для співпраці в аграрній галузі у час війни. 25 років разом з Львівською Аграрною палатою» за участю представників аграрних палат Республіки Польща, партнерів з Франції, Італії та Чехії.
- Дорадча діяльність – консультаційна підтримка та практична допомога у веденні сільськогосподарського бізнесу, написанні грантових заявок та бізнес-планів (у дорадчій команді працює 17 сертифікованих дорадників та експертів дорадників, ще 14 проходять навчання)
- Практична допомога громадам та органам місцевого самоврядування з питань розвитку сільських територій
- Видавництво інформаційного Вісника «АгроФорум» (видано 191 номер. Розміщено на сайті (www.agrochamber.lviv.ua))
- Навчання та тренінги для власників агропідприємств, фермерів та особистих селянських господарств (визначено потреби та розроблено навчально-практичні тренінги за напрямками для сільгоспвиробників)
- Гуманітарна допомога для ВПО, ЗСУ, фермерських та особистих селянських господарств
- Сприяння експорту для локальних фермерських господарств, допомога у сертифікації за стандартами HACCP, ISO, Global GAP, органік

11 СТАЛИЙ РОЗВИТОК
МІСТ ТА СПІЛЬНОТ

13 БОРОТЬБА ЗІ
ЗМІНОЮ КЛІМАТУ

15 ЗБЕРЕЖЕННЯ
ЕКОСИСТЕМ
СУШІ

17 ПАРТНЕРСТВО
ЗАРАДИ СТІЙКОГО
РОЗВИТКУ

Джерело: Львівська Аграрна палата

Цифри про нас

- 73 представництва Аграрної Палати у Львівській області
- Понад 80 консультативно-дорадчих послуг надається щорічно
- Понад 13,8 млн. грн. допомоги залучино для фермерів Львівщини підтримано 491 фермерських та СФГ насіннєвим матеріалом протягом військової агресії росії
- Надано допомогу 31 сільській територіальній громаді-виділено понад 215 тонн, кормів та вітамінних добавок для підтримки тваринництва та птахівництва.
- 2150 домогосподарств з 11 громад отримали сертифікати «Благо» на суму 25,8 млн. грн. для придбання сільськогосподарського реманенту.
- Надано допомогу в оформленні 3 експортних контрактів (продовольча пшениця, жито та житнє борошно)
- Захист інтересів сільськогосподарських виробників шляхом участі в роботі громадської ради при ДПС у Львівській області, комісії з визначення одержувачів бюджетної підтримки при ЛЮДА
- Подано три законодавчих ініціативи з питань вдосконалення національного законодавства у сфері земельних відносин

Наступні кроки для Львівської Аграрної палати в напрямку інтеграції в ЄС

- **Законодавча основа:** лобювати прийняття Закону України «Про аграрні палати», щоб аграрні палати мали юридичний статус що відповідає вимогам регуляторів ЄС (реєстрація та визнання як офіційний представник аграрного сектору).
- **Фінансування:** Формування заявок на проекти МТД(міжнародної технічної допомоги) для пошуку фінансових ресурсів та пошуку додаткових можливостей для сільськогосподарських виробників.
- **Представництво та консультації:** забезпечувати представництво і консультації для сільськогосподарських суб'єктів на різних рівнях прийняття рішень.
- **Інформаційна та освітня діяльність:** сприяти розповсюдженню інформації та освіти у галузі сільського господарства та сільського розвитку.
- **Лобювання та захист інтересів:** займатися лобюванням і захистом інтересів членів палати перед органами влади, щоб забезпечити сприятливе законодавство та політику для сільськогосподарського сектору.
- **Ринок землі:** надання практичної допомоги селянам (власникам земельних паїв).

Джерело: Львівська Аграрна палата

**Міжнародна конференція «Нові виклики та можливості для співпраці в аграрній галузі у час війни. 25 років разом з Львівською Аграрною палатою»
15-16 вересня 2023 року м. Дубляни Львівської обл.**

Наші проєкти

СПІВПРАЦЯ З ФАО

Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО), яка займається проблемами розвитку сільських територій і сільськогосподарського виробництва співпрацює з Львівською Аграрною палатою, як імплементуючим партнером.

«ХЛІБ ДЛЯ МИРУ»

Впровадження проєкту у Львівській області «Хліб для миру в Україні 2023» Львівською Аграрною палатою та соціальним кооперативом Pausa Safe з Італії, за підтримки Департаменту агропромислового розвитку ЛОВА

ДАНСЬКА РАДА У СПРАВАХ БІЖЕНЦІВ

В рамках співпраці з ДРБ, для надання міжсекторальної екстреної допомоги ВПО та постраждалим від конфлікту особам в Україні. Львівська Аграрна палата надала допомогу продуктивними та гуманітарними наборами 2 тис. постраждалим у Сумській та Чернігівській областях.

Джерело: Львівська Аграрна палата

Історія успіху/ досягнення, якими ми пишаємося

- Реалізація «Проекту «Хліб для миру в Україні 2023» допомагає зміцнювати виробничий потенціал локальних виробників сільськогосподарської продукції у Львівській області та забезпечити продовольчу безпеку місцевого населення і вимушено переміщених осіб які перебувають у прихистках.

Допомагає розвивати сільськогосподарське виробництво малим сімейним фермерським господарствам через постачання насіннєвого матеріалу (пшениці першої репродукції та насіння суміші трав української селекції)

ПІДГОТОВЛЕНО ПРОЕКТ Захист біорізноманіття транскордонних територій України та Польщі від популяції борщівника (NoHeracleumUA&PL)

Загальна вартість проекту – 2497 млн.євро

Основні заходи:

- Ідентифікація, картографування та мапування борщівника, створення детальної карти та електронної бази даних;
- Створення системи моніторингу щодо поширення (зменшення) популяції;
- Закупівля техніки, обладнання і матеріалів для територіальних громад, дистанційно керованого робота для ЛАП;
- Системні заходи щодо локалізації і знищення борщівника;
- Організація спеціальних тематичних і освітніх заходів, конференцій.

У співпраці з :

1. Козівська сільська рада
2. Старосамбірська міська рада
3. Турківська міська рада

4. Боринська селищна рада
5. Стрільківська сільська рада
6. Сколівська міська рада

7. Хирівська міська рада
8. Славська селищна рада
9. Східницька селищна рада

Джерело: Львівська Аграрна палата

Наступні кроки для Львівської Аграрної палати в напрямку інтеграції в ЄС

- **Законодавча основа:** лобіювати прийняття Закону України «Про аграрні палати», щоб аграрні палати мали юридичний статус що відповідає вимогам регуляторів ЄС (реєстрація та визнання як офіційний представник аграрного сектору).
- **Фінансування:** Формування заявок на проекти МТД(міжнародної технічної допомоги) для пошуку фінансових ресурсів та пошуку додаткових можливостей для сільськогосподарських виробників.
- **Представництво та консультації:** забезпечувати представництво і консультації для сільськогосподарських суб'єктів на різних рівнях прийняття рішень.
- **Інформаційна та освітня діяльність:** сприяти розповсюдженню інформації та освіти у галузі сільського господарства та сільського розвитку.
- **Лобіювання та захист інтересів:** займатися лобіюванням і захистом інтересів членів палати перед органами влади, щоб забезпечити сприятливе законодавство та політику для сільськогосподарського сектору.
- **Ринок землі:** надання практичної допомоги селянам (власникам земельних паїв).

Джерело: Львівська Аграрна палата

**GRAIN STORAGE FORUM
ELEVATOR 2023**

Найбільший аграрний форум в Україні
ЗБЕРІГАННЯ, ПЕРЕРОБКА, ЛОГІСТИКА, ТРЕЙДІНГ
2.06.2023

ProAgro GROUP   Асоціація Елеваторів України

Джерело: www.proagro.com.ua

Робота Державної установи «Львівська обласна фітосанітарна лабораторія» під час війни

Життя під час війни – нова реальність. Ніхто з нас не був готовий до війни. Це надзвичайно складно та емоційно, нам важливо адаптуватися і працювати в умовах реального часу на благо нашої України.

Ситуація може тривати роками. Ми зараз відстоюємо свою країну, і тому нам потрібно виконувати свою роботу в умовах війни. Умови, в яких ми працюємо, є нестандартними, але кожен з нас робить все, що в наших силах для нашої перемоги. Нам потрібно жити, приймати рішення, працювати і перемагати.

ДУ «Львівська обласна фітосанітарна лабораторія» працює з замовниками, тому особлива увага приділяється не лише професійним якостям спеціалістів, але й вмінню спілкування з людьми, дотримання етичних норм та правил.

Лабораторія акредитована згідно вимог міжнародного стандарту ДСТУ ISO/IEC 17025:2019. Впровадження цього стандарту дає великі позитивні переваги: підвищено рівень довіри до результатів з боку суб'єктів господарювання; результати визнаються на міжнародному рівні, що зменшує витрати підприємців, забезпечує прозорість проведення випробувань – від прийому зразка до видачі висновків випробувань.

Для задоволення потреб суб'єктів господарювання фахівці лабораторії в умовах воєнного стану працюють в штатному режимі та надають широкий спектр послуг.

Відділ фітосанітарного аналізу проводить фітосанітарні експертизи об'єктів регулювання, виявлення та ідентифікація регульованих шкідливих організмів:

- ентомологічна;
- гербологічна;
- мікологічна;
- фітогельмінтологічна;
- бактеріологічна;
- вірусологічна.

Відділ визначення посівних якостей насіння і товарних якостей садивного матеріалу проводить випробування головних показників, які характеризують якість насіння:

- чистоту та відходу насіння;
- домішки насіння інших рослин;
- вологість насіння;
- маса 1000 насінин;
- схожість та енергія проростання насіння;
- життєздатності насіння;
- зараженість насіння хворобами;
- заселеність насіння шкідниками

Крім наведених показників якості посівного матеріалу беруть до уваги органолептичні показники, а саме: колір, блиск, запах. Відхилення від стандартів свідчать про погіршення якості насіння. Так, втрата насінням природного кольору й блиску часто вказує на втрату схожості. А щоб визначити ці показники, насіння необхідно перевірити в лабораторних умовах. Лабораторному випробуванню підлягають насіння зернових, зернобобових, круп'яних, овочевих і баштанних, квіткових, кормових і технічних культур, багаторічних злакових і бобових трав.

Контроль насіння спрямований на те, щоб посів здійснювався тільки доброякісним насінням, яке гарантує отримання дружних нормальних, сильних сходів.

Даний відділ видає протоколи випробувань на посівні якості насіння і товарні якості садивного матеріалу.

Відділ аналізу біохімічних і технологічних показників сільськогосподарських культур та продуктів їх переробки проводить аналізування за такими показниками:

- визначення вологості;
- визначення сирої клейковини в пшениці;
- визначення Індексу Зелені;
- визначення крохмалю;
- визначення білка (протеїна сухого);
- визначення жиру (олійності сухої);
- визначення числа падіння.

Визначення протеїну сухого, олійності сухої та якість клейковини проводиться експрес-методом інфрачервоної спектроскопії за допомогою сучасного, високоточного аналізатора зерна FOSS Infratec™.

Розпочав свою роботу відділ молекулярно – генетичних досліджень продуктів рослинного походження (ГМО).

Тестування біоінженерних або генетично модифікованих культур, широко відомих як «ГМО», стало необхідним для міжнародної торгівлі у зв'язку із вимогою законодавства в ряді країн світу.

Лабораторія проводить дослідження наявності ГМО у широкому спектрі продуктів, включаючи комерційно доступні генетично модифіковані сільськогосподарські культури та продукти рослинного походження. Ми пропонуємо якісні методи виявлення ГМО (наявність/відсутність цільової послідовності) за допомогою Полімеразної Ланцюгової Реакції у реальному часі (РЧ ПЛР).

У нас можна замовити дослідження з метою виявлення наступних цільових послідовностей, характерних для генетично модифікованих культур:

- ділянку промотора p35S вірусу мозаїки цвітної капусти (p35S CaMV);
- ділянку термінатору нопалінситази tNOS *Agrobacterium tumefaciens* (tNOS);
- фрагмент промотора p34S вірусу мозаїки ранника (p34S FMV);
- послідовність гена фосфінотрицин N-ацетилтрансферази зі *Streptomyces viridochromogenes* (*Pat*) та *Streptomyces hydroscopicus* (*Bar*);
- послідовність гена *Epsps* (5-енолпірувішкімат-3-фосфатсинтази) із *Agrobacterium tumefaciens* штаму CP4 (*CP4 Epsps*).

За результатами досліджень замовнику видається протокол випробувань зразків продукції українською мовою (за вимогою замовника протокол може бути також англійською мовою).

Одним з відділів, який надає послуги виробникам сільськогосподарської продукції по проведенні обстежень та відбору зразків сільськогосподарських угідь, лісових насаджень, складських приміщень та тісно співпрацює з Управлінням фітосанітарної безпеки ГУ ДПСС у Львівській області є відділ фітосанітарних процедур. Фахівці відділу приймають участь у проведенні моніторингових обстежень полів, площ сільськогосподарських культур, багаторічних насаджень, місць зберігання, переробки та транспортування рослинницької продукції з метою виявлення шкочинних організмів. Надають фахові консультації з питань карантину, захисту рослин, насінництва і розсадництва.

Запрошуємо до співпраці!

Державна установа «Львівська обласна фітосанітарна лабораторія»
в умовах воєнного стану працює в звичайному режимі:

Понеділок – Четвер: з 8.00 год. до 17.00 год.

П'ятниця: з 8.00 год. до 15.45 год.

Обідня перерва: з 12.00 год. до 12.45 год.

У вихідні дні Державна установа «Львівська обласна фітосанітарна лабораторія працює» згідно заяв на проведення фітосанітарної експертизи, поданих суб'єктами господарювання.

Детальнішу інформацію про діяльність Державної установи «Львівська обласна фітосанітарна лабораторія» можна знайти на веб-сайті: www.fitolab.lviv.ua

Адреса місцезнаходження: вул. Шевченка, 1а, м. Дубляни, Львівський р-н, Львівська обл., 80381, тел. (032) 224-20-04

E-mail: lab.lviv@ukr.net

З нами БОГ, за нами ПЕРЕМОГА!

Джерело: Державна установа «Львівська обласна фітосанітарна лабораторія»

2 лютого 2024 р.

AGRO UKRAINE SUMMIT 2024

ProAgro
GROUP

Тренди та інновації у вирощуванні,
зберіганні, переробці

Стан посівів сільськогосподарських культур та метеорологічна ситуація у Львівській області на 13 грудня 2023 року

У першій половині періоду (7–10 грудня) утримувалася морозна погода. Середньодобові температури повітря знаходилися в межах $-4,4...-1,9$ °C і на $1,0...3,5$ °C були нижчими за норму ($-0,9$ °C). З 11 грудня вони набули плюсових значень: $0,7...1,4$ °C, що на $3,0...3,7$ °C перевищили кліматичний показник ($-2,3$ °C). Максимальна температура повітря дорівнювала $3,9$ °C (11 грудня), мінімальна знижувалася до $-7,0$ °C (10 грудня), на глибині вузла кущіння вона не опускалася нижче $0,0$ °C.

Опади в вигляді снігу й дощу випали в кількості $5,5$ мм.

У I декаді грудня середньодобова температура повітря становила $-3,0$ °C, опадів випало $41,3$ мм (243 % декадної норми).

Озимі зернові перебувають у стані вимушеного зимового спокою. Станом на 12 грудня висота снігового покриву під пшеницею озимою (сівозміна відділу технологій у рослинництві) дорівнювала $12-15$ см, сніг крупнозернистий, насичений вологою; ґрунт талий, сильно зволожений; строкова температура на глибині залягання вузла кущіння $0,5$ °C. Відлига, інтенсивне танення значної кількості снігу, подальше випадання дощу призводить до ще більшого перезволоження ґрунту. У понижених місцях на полях з озимими можуть застоюватися талі води, з поверненням мінусових температур є ймовірність утворення різних типів льодової кірки. Отож зараз спостерігаємо такі негативні для перезимівлі озимих умови, коли за талого перезволоженого ґрунту й наявності ще значного снігового покриву, відбувається виснаження рослин за рахунок витрат запасних пластичних речовин. Стан рослин залежатиме від подальшого перебігу погодних умов, а це вимагає ретельного моніторингу за посівами.

Джерело: Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН

20 грудня на Львівщині відбудуться земельні електронні аукціони з продажу прав оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення

Земельні електронні аукціони з продажу прав оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення комунальної форми власності відбудуться 20 грудня 2023 року.

Пропоновані ділянки знаходяться на території:

Ходорівської територіальної громади (за межами населеного пункту) Стрийського району для ведення товарного сільськогосподарського виробництва:

-площа ділянки – 12,73 га, стартовий розмір річної плати – 60617,82 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/oejfq>

-площа ділянки – 12,00 га, стартовий розмір річної плати – 43171,46 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/oejgq>

Бібрської територіальної громади (за межами населеного пункту) Львівського району

для ведення товарного сільськогосподарського виробництва:

-площа ділянки – 7,19 га, стартовий розмір річної плати – 14972,73 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/oejhs>

-площа ділянки – 6,02 га, стартовий розмір річної плати – 11606,25 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/oejka>

-площа ділянки – 4,19 га, стартовий розмір річної плати – 7648,03 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/oejkj>

-площа ділянки – 2,79 га, стартовий розмір річної плати – 5189,01 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/oejlp>

-площа ділянки – 2,75 га, стартовий розмір річної плати – 4806,65 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/oejmp>

-площа ділянки – 4,11 га, стартовий розмір річної плати – 7133,60 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/oejmq>

Кінцевий строк подання цінових пропозицій – до 20:00 год. 19 грудня 2023 року.

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської ОДА

21 грудня на Львівщині відбудуться земельні електронні аукціони з продажу прав оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення

Земельні електронні аукціони з продажу прав оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення комунальної форми власності відбудуться 21 грудня 2023 року.

Пропоновані ділянки знаходяться на території:

Великомостівської територіальної громади (за межами населеного пункту) Червоноградського району

для ведення товарного сільськогосподарського виробництва:

-площа ділянки – 4,14 га, стартовий розмір річної плати – 7471,45 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/ofibh>

-площа ділянки – 13,21 га, стартовий розмір річної плати – 6425,54 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/ofibz>

-площа ділянки – 2,86 га, стартовий розмір річної плати – 1714,71 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/ofico>

-площа ділянки – 6,05 га, стартовий розмір річної плати – 6909,17 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/ofidx>

-площа ділянки – 7,11 га, стартовий розмір річної плати – 2856,22 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/ofife>

-площа ділянки – 7,48 га, стартовий розмір річної плати – 4013,37 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/ofifx>

-площа ділянки – 9,48 га, стартовий розмір річної плати – 10536,29 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/ofign>

Жовківської територіальної громади (за межами населеного пункту) Львівського району

для ведення товарного сільськогосподарського виробництва:

-площа ділянки – 6,89 га, стартовий розмір річної плати – 21241,70 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/ofiho>

-площа ділянки – 3,12 га, стартовий розмір річної плати – 13351,31 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/ofiie>

Кінцевий строк подання цінових пропозицій – до 20:00 год. 20 грудня 2023 року.

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської ОДА

22 грудня на Львівщині відбудуться земельні електронні аукціони з продажу прав оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення

Земельні електронні аукціони з продажу прав оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення комунальної форми власності відбудуться 22 грудня 2023 року.

Пропоновані ділянки знаходяться на території:

Великомостівської територіальної громади (за межами населеного пункту) Червоноградського району

для ведення товарного сільськогосподарського виробництва:

- площа ділянки – 0,71 га, стартовий розмір річної плати – 708,04 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/oggod>

- площа ділянки – 7,62 га, стартовий розмір річної плати – 8272,41 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/oggor>

- площа ділянки – 1,63 га, стартовий розмір річної плати – 1940,84 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/oggoz>

- площа ділянки – 2,12 га, стартовий розмір річної плати – 5483,25 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/oggpr>

Белзької територіальної громади (за межами населеного пункту) Червоноградського району

для ведення товарного сільськогосподарського виробництва:

- площа ділянки – 2,04 га, стартовий розмір річної плати – 2596,94 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/oggqk>

Бібрської територіальної громади (за межами населеного пункту) Львівського району

для ведення товарного сільськогосподарського виробництва:

- площа ділянки – 1,55 га, стартовий розмір річної плати – 2842,28 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/oggts>

- площа ділянки – 3,55 га, стартовий розмір річної плати – 5022,35 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/ogguh>

- площа ділянки – 7,69 га, стартовий розмір річної плати – 21757,21 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/oggva>

- площа ділянки – 16,41 га, стартовий розмір річної плати – 41746,04 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/oggvz>

- площа ділянки – 1,20 га, стартовий розмір річної плати – 2075,18 грн.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/oggwz>

- площа ділянки – 3,22 га, стартовий розмір річної плати – 1122,61 грн.
 Детальніше за посиланням: <http://surl.li/oggxz>

Глинянської територіальної громади (за межами населеного пункту)
 Львівського району

для ведення товарного сільськогосподарського виробництва:

- площа ділянки – 16,90 га, стартовий розмір річної плати – 20045,24 грн.
 Детальніше за посиланням: <http://surl.li/oggry>

- площа ділянки – 7,82 га, стартовий розмір річної плати – 9284,98 грн.
 Детальніше за посиланням: <http://surl.li/oggso>

Кінцевий строк подання цінових пропозицій – до 20:00 год. 21 грудня 2023 року.

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської ОДА

Всеукраїнський практичний форум

«ДЕНЬ

7-8 лютого 2024 р

АГРОНОМА»

Реєструйся ↘

м. ЛЬВІВ

Джерело: www.agrotimes.ua

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ ВИДАННЯ:

МУЗИКА П.М. – ГО “Львівська аграрна палата” (голова редколегії); **СТЕФАНИШИН І.М.** – ТОВ “РСР “ШУВАР” (заст. голови редколегії); **ВУЙЦИК І.М.** – ГО “Львівська аграрна палата”; **ГОНЧАРЕНКО Л.В.** – ДЕПАРТАМЕНТ АГРОПРОМИСЛОВОГО РОЗВИТКУ Львівської обласної державної адміністрації; **СОЛОМОНКО Д.О.** – Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (видавничий редактор).

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: м. Львів, вул. Запiзнична, 16, 2-й пов., тел.ф. +38 (032) 294-84-03, +38(067) 803-60-32. ПЕРІОДИЧНІСТЬ ВИДАННЯ: ДВА РАЗИ НА МІСЯЦЬ .
 ПОБАЖАННЯ ТА ЗАУВАЖЕННЯ ДО ЗМІСТУ ЕЛЕКТРОННОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО БЮЛЕТЕНЯ «ВІСНИК АГРОФОРУМ» ПРОСИМО НАДСИЛАТИ НА E-MAIL:

LVIVAGRI@GMAIL.COM